

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

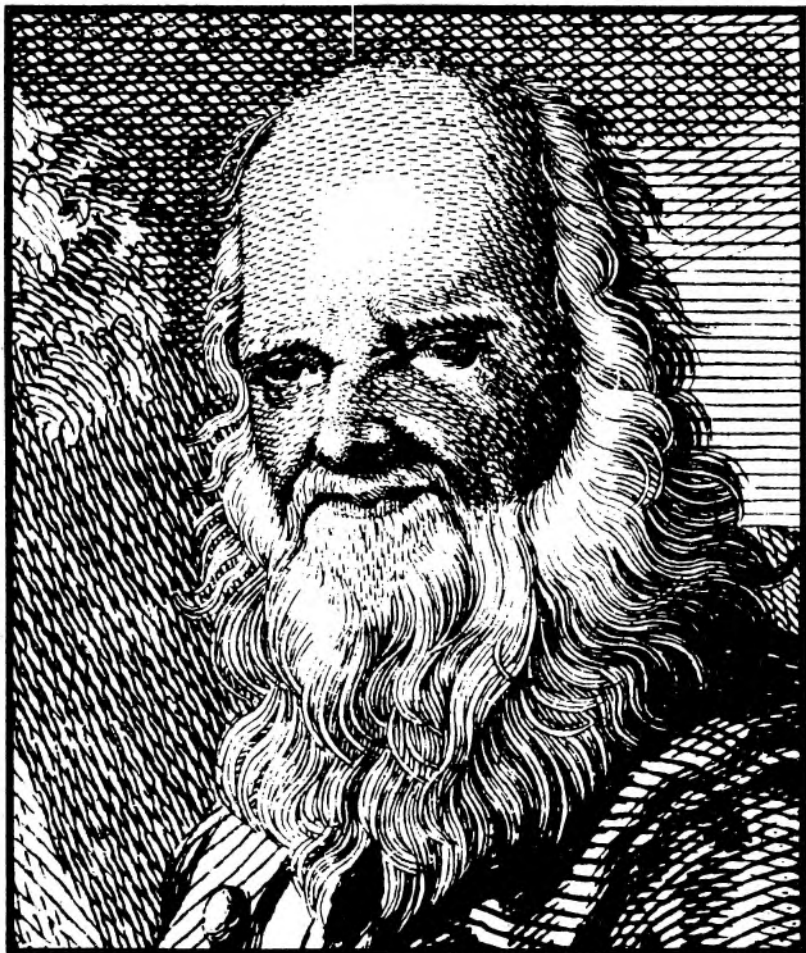
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Christian Jacobsen
Drakenbergs
Levnets-Beskrivelse

Biborg 1774
WORMIANUM 1972

Dessiné par Cramer.

Gravé par J. Haas. à Copenhague 1784

CHRISTIAN JACOBSEN DRAKENBERG.
*Født i Norge. Aar 1626. Afskildret i levende Live Aar 1754
som er Aans Alders Et Hundrede Otte og Tyvend Aar
Stukket efter en Original som findes hos. C.P. ROTHE.*

Den
ældgamle
Normands,
Christian Jacobsen
Drakenbergs,
Levnets-Beskrivelse;

Tilligemed
den
over ham holdte
Liigprædiken.
og hans Portrait.

Med Kongelig allernaadigst Privilégio.

Biborg 1774.

trykt i det Kongl. privil. Bogtrykkerie af C. H. Mangor.

Fortale.

Man har herved den Fornøielse,
at overludere Læserne alle de
Efterretninger, man med
Bished har kundet samle om den bekiendte
gamle Normand Christian
Jacobsen Drakenberg. Deres
Tilforladelighed kan Læseren være forsik-
ret om, thi de ere tagne 1. af et Manu-

script, som Hr. Forvalter P. Mønster *) paa Bygholm har forfattet; hvilket han igien deels har udfrevet af et meget paalideligt Manuscript, deels været siensynlig Vidne til. Dette paalidelige Manuscript fører

- *) Han var i eendeel Aar Forvalter hos Velb. Hr. E. Fischer til Allinggaard ic. førend han kom til Bygholm, og det til al Lykke just i de Aar, den gamle Drakenberg opholdt sig paa Allinggaard, hvor han, som en meget curieux Mand, gjorde sig Umage for denne vanskelige Mands Venskab, for at faae hans Levnetsløb, og saa fuldstændig Efterretning, som muelig, om hans Hendelser; han var og lykkelig i sit Forehavende. Men dette er ei heller det første, vi læse fra ham, thi foruden hvad, som findes af hans Arbeide, i det andet og femte Bind af det Oeconomiske Magazin, samt i den Danske Atlas, bør det siges til hans Berømmelse, at han 1770 paa egen Bekostning, dog ikke under sit Navn, har ladet trykke Lars Reichs daglig Samtale med Gud, og har foræret hver Sted, paa Bygholms Gods, et indbundet Exemplar deraf.

fører denne Opſkrift: Kort Opteg-
 nelse over Christian Jacob-
 ſen Drakenbergs Fødsel,
 Reifer, adſkillige Tienester og
 Alder, og aarviis fortæller hans Til-
 dragelser, fra hans Fødsel, den 18 Novem-
 ber 1626, til hans Bryllup, den 24 Octo-
 ber 1737, paa ſamme Maade, ſom de
 her fortælles. Det er dateret Kiøbenhavn
 den 2 November 1737, og forfattet efter
 Befaling af Hans Høigredelige Excellence,
 Hr. General-Admiral-Lieutnanten, nu Sa-
 lig Grev Danneſkiold = Samsøe,
 der altid har en beſynderlig Maade for
 ham. At man ellers, den Tiid, maae have
 manglet Leilighed til, at giøre Optegnelsen

fuldstændig, og dog har haft i Sinde at
 formeere samme, kan sees af Slutningen,
 som er: ” Saaledes efter **Christian**
 ” **Jacobsen Drakenbergs** egen
 ” Mund skreven, som denne Extract lyder,
 ” som dog omstændeligere havde været ud-
 ” ført, hvis Tiiden det havde tilladt, som
 ” mueligt og endnu engang kan see, om
 ” Gud vil, før han døer. ”

Dette originale Manuscript har Ud-
 giveren vel ikke seet, men haft i Hænde,
 foruden Hr. **Mønsters** Manuscript, som
 beretter foranførte, endnu et par andre,
 uidentvil udfrevne af samme **Danne-**
skjoldske Manuscript, da de begge just gaae
 til hans Bryllup, og har man af dem rettet
 adskil-

adskillige Skriveseil, som vare i Navnene i Hoved-Manuscriptet; Maaskee det har just været Originalen, som Hr. Provst Busch taler om, at Sal. Frue Berregaard har eiet.

2. Af adskillige Breve, som Udgi-
 ren er bleven bæret med, fra Stifts-Prov-
 sten i Aarhus, Velærbærdige Hr. P.
 C. Monrad, i hvis Kirke Vor Gamle
 blev begravet; Velærd. Hr. St. Mid-
 delboe, Provst i Ring-Herred, og Præst
 til Frue-Kirke i Aarhus, i hvis Sogn
 han opholdt sig; Hr. Chr. H. Busch
 i Vadgaard Præstegaard, Provst i Gislum
 Herred, som just var Sognepræst ved
 Drølevkloster, da Drakenberg opholdt

fig der, Hr. M. Bergenhammer, Præst i Orting ved Alakier, som har været Hofmester paa Alakier, foruden et par andre Belyndere og Benner, som alle have været siensynlige Vidner til, hvad de har berettet. Man har overalt i Skriftet, for at bevare Sandfærdigheden i dette lille Skrift, saa meget som mueligt, betient sig af deres egne Ord, som har berettet Tildragelserne, naar det har været giørligt, undtagen nogle faae Forandringer, i henseende til Bogstavering og Stiil, dog ere de i den sidste overmaade sparsomme. I samme Henseende er og alt, hvad som er af det Mønstercke, og det derunder indbegrebne Danneskioldske, Manuscript

script, udmerket i Ranten med de saa kaldte
Kofodder, og alt det, som saaledes ei er
indruffet, er af bemeldte Breve.

Det er vel lidet, og, for det meeste,
ubetydelige Ting, man har at fortælle om
ham, uagtet hans lange Levetid, men
naar man betænker hans Sirkel og Stand,
som megetielden give Anledning til be-
tydeligere Tildragelser, vil man dog vist
finde meere i hans Levnet, end i enhver
andens af hans Vilkaar. I det ringeste
troer Udgiveren, at der findes meere merk-
værdigt i denne lille Levnetsbeskrivelse, end
i mange tomme Memoires, opdigtede
Lebensbeschreibungen og ubetydelige Ab-
bildungen, som fra Holland, Halle og
andre Steder oversvømme det lærde Euro-

pa, og hvorpaa spildes langt meere Papper, Tryk og Tiid, end her.

Maaskee dette lille Skrift kan, foruden at fornøie Læseren, endnu have een god Nytte, frem for slige andre. Hr. Forvalter **Mønster** har nemlig, som den, der først var Anledning og Samler til denne Levnetsbeskrivelses Udgave, solgt Udgiveren sit Manuscript for en anseelig Sum Penge, som han, efter Sigende, har bestemt Fattige til Fordeel.

Hr. Stifts-Provst **Monrads** over ham holdte Ligtale, som han til denne Ende har overladt Hr. Forvalter **Mønster**, har man og den Fornøielse at meddeele.

Giennem alle Tiider, har en høi Alder været agtet for en stor Guds Belygning, og noget, de fleestes Døfter har sigtet til. Mange ønske ofte deres Venner at leve i mange Aar, og give derved tilkiende, at de ansee det selv for et stort Gode at leve længe. Nogle af disse ansee vist Døden, som det største Onde, et Menneske har at befrygte, og som en Dvergang fra den bedste, og dem behageligste Tilstand, til den forskædeligste.

ligste. Dette forklarer deres Tale, og deres Levemaade kan oftest forsikre os om, at de og bør ansee Døden derfor. Dog bør man ei hel-
 ler tænke saaledes om alle; uidentvil er Længse-
 len efter at leve, hos mange, en Følge af de-
 res sandselige Tænkemaade, da de kunns gjøre
 sig Begreb om det nærværende Gode, uden at
 estertænke og attraae meere; og har disse tillige
 nogle af denne Verdens Herligheder, da ere de
 saa meget meere at undskyde. Ellers er nok,
 hos alle Menneſker, af Skaberens Haand, ind-
 plantet en stærk Attraae efter at leve, og be-
 vare sit Liv; og var ikke denne, ſkulde det kort-
 syuede Menneſke viſt gjøre Ende paa ſine Dage,
 ſaaſnart hans Kaar her i Verden vare tunge,
 eller det mødte ham noget betydeligt Onde, der,
 i hans Sindsbevægelfers første Heede, ei gav
 ham Tiid og Roe, til at afveie det nærværende
 Onde med den tilkommende Straf. Og mon
 ikke denne Attraae hører til det sandſelige hos
 Menneſket, da vi har den alle tilfelles med
 Dyrene; thi den uſelſte Orm, det af Sygdom
 og Fattigdom meeſt plagede Menneſke, og den,
 der

der daglig svæver i al slags Overflødighed, alle disse krympe sig ofte lige stærk for Døden, og stræbe lige gierne at undgaae den, naar ei en opløst Siel hos de sidste giver dem Frimodighed til at gaae Døden i Møde.

Andre, som endog tage mod Lykke og Ulykke med den tilbørlige Sinds Rolighed, bliver dog en høi Alder ogsaa et stort timeligt Gode, helst naar den krones med Sundhed og fornøden Udkomme. Det er altid en Fornøielse at see det tiltage, man har begyndt, uidentvil en Følge af vor Egenkierlighed, og derfor glæder man sig over, jo længere man kan vedblive at forbedre sine Anlæg; jo meere man kan see sin Afkom tiltage og forfremmes i Verdnen, og jo høiere man kan bringe det i Være, Rigdom og andet timeligt Gode. Skulde dette ikke være een af de første Aarsager, der frembringe Attraa hos os efter at leve længe?

Denne Attraa har den viiseste Lovgiver betient sig af, naar han bruger Løfte om dette høit

høit attraaede, som en Drivefier for os, i een af vore fornemste Pligter. Vi blive saa vantte til at oppebære vore Forældres Belgierninger, fra det første vi drage Aande, og lige til vi ei trænge meere til dem, ja længe derefter, at vi i dette, som i alt andet, hvori vi har Vaane, blive følesløse, og skulde vist tabe al Erkiendtlighed og Taknemmelighed mod dem. Saadant har vist den seet forud, som seer alting, og derfor til denne Pligt aleene lagt Forjettelsen, at naar vi ære vore Forældre, og viise dem alle de Pligter, som følge heraf, skal vi længe leve paa Jorden.

Denne Pligt strækker sig end viidere, end til vore Forældre; vi bør og ære alle de Gamle. Naturligviis have de megen Erfarenhed, thi de have seet og prøvet langt meere, end de Unge; de har vist og større Kundskab end disse, hver i sin Stand og Sirkel; og altsaa kan de altid lære de Unge, hvor gamle og skrøbelige de end ere, naar de kunns har deres Forstand. Var det derfor ikke i anden Henseende, end til sin egen

egen deraf flydende Fordeel, bør den Unge dog ære de Gamle; men det er og udtrykkelig befaleet i Guds Ord. Du skal staae op for den Graaehaardede, og hædre den Gamle, siger Lovgiveren Moses, som nok meere er skrevet for vore Tidens vanartige Mennesker, end for de ældste Tider: thi man seer af Folkenes Historier, at jo nærmere de har været den naturlige Tilstand og deres første Oprindelse, jo større Erbødighed har de baaret for de Gamle. De graae Haar ere en deilig Krone, siger den viiseste Konge, og naar Nestor taler hos Homer, tie alle tilstedeværende, og høre meget agtsomt til, baade for at ære ham og lære af ham. De vilde Folkelags fortælle Reisebeskrivelserne os om, at de ære de Gamle frem for alle, uagter de ei har læst eller hørt ovenstaaende Befaling; og Skriften fortæller os, at Abraham var sit heele Huuses Regent, og at Jakobs Afkom holdt sig til ham, og fulgte ham, som dets Hoved.

For at efterkomme saadan Pligt, i at ære en Graaehærdet, og tillige for at fornøiede curieuse Læsere, er det man har samlet, og her udgivet alt, hvad der kan siges om den ældste Mand, Danmark og Norge har at fremvise, nemlig Normanden Christian Jacobsen Drakenberg. Han har naaet en Alder, som meget sielden ellers nu omsunder naaes, og som sætter alle dem i Forundring, der høre det, men langt meere dem, der har kiendt ham. Det 146de Aar var han, paa nogle Uger, nær ved at opfylde; en Alder, som siden Patriarkernes Dage ikke har været almindelig, og for denne Nærhed, som er ved saa høi Alderdom, har man været omhyggelig for, at bevare disse høialdredes Minde.

Den talrigeste Opkrift, og tillige den visseste, har Moses efterladt os, som anmærker alle Patriarkernes Alder. Hos ham finde vi, foruden den længst levende Methusalah, endnu 6 andre at have levet over 900 Aar, een over 800, og een over 700. Efter

ter Semis Død, som var Aar 2156, naaede ingen endog Methusalahs halve Levetiid, men vi veed alene, at Tre bleve over 400 Aar, og Fiire over 200 Aar. Fra Tharahs Død, eller Aar 2083 efter Verdens Skabelse, finder man ingensteds tilforladelig Efterretning om nogen, som er blevet 200 Aar gammel; thi Homers Beretning, om den 300 Aar gamle Nestor, vil vel ingen sværge paa, og saaledes tog det af, indtil Davids Tiid, som bevidner de hvide Aldres Nærhed i sin Tiid.

De verdslige Skribentere har og undertiden været omhyggelige heri. Diogenes Laerto melder om en Phasgo, der havde skrevet en Bog om de Hviialdrede, og om en Philosoph Epimenides, der skal have levet 157 Aar. De nyere Tiiders Historieffrivere have bevaret Navnene paa mange, der have levet over Hundrede Aar, særdeles ere de Engelske heri omhyggelige; Skjønt man maae tilstaae, at andre Folkeslag efter dem ere blevne agtsomme paa det samme, og at de offentlige

Tiidender, næsten hver Maaned berette om een eller fleere Afdøde, der har levet hundrede Aar, og troer jeg at have merket, at de Nordligste Egne frembringe de fleeste, dog neppe een i hver Aarhundrede af saa høi Alder, som vor Dra-
fenberg.

Spørger man nu, hvorledes den korteste Levetiid for Syndfloden, og strax efter samme, nu er unuelig at opnaae, da behøve vi ikke at sætte Mirakler for at begribe det. Verden, da den nyelig var kommet fra Mesterens Haand, var fuldkommen; Luften var reen, frie for alle Dunster og Smitter, ligesom den, i henseende til Kuld og Heede, var aldeles ingen hastig Forandring underkast. Frugterne, som tiende til Føde, vare gode og sunde, Sæderne ubesmittede, og svækkede ikke Legemerne; Menneskene bleve ikke opdragne paa saa urimelige Maader, som nu omstunder; De giftede sig ei heller, før de havde deres fuldkomne Bert, langt mindre fortærede sig med tiilig eller umaadelig Etskov. Læg hertil, at de vare frie for alle
de

de fordervelige Eegdomme, som i de sildere Tiider plage Menneffene; Saa finder man, i disse Ting, de fornemste naturlige Aarsager til den lange Levetiid, og naar man nu omstunder finder alt det modsatte, har man god Grund til, at ansee Drakenberg i vore Tiider for et Vidunder, da han for sin Alders Skyld neppe var blevet nævnet i Jakobs Slægt og Tiid, siden denne Patriark kaldte 130 Aar faae Dage.

Jngen kan vel nægte, at jo den urandsagelige Blisdom har hermed, som i alt andet, haft sine viise Hensigter. Heele den menneskelige Slægt bestod eengang af To Personer, og en anden Gang af Otte; Neppe skulde de i nogle 1000 Aar opfyldt Verden med Menneffer, om de og deres Affom i det hvieste vare blevne Hundrede Aar gamle; Da man derimod, noget nær med Visshed, kan udregne, at Adams Affom i 1650 Aar steg til over 1000 Millioner: langt fleere, end der nu leve paa vor heele Jord; og af Isaaaks eene Søn bleve,

i henved 450 Aar, over 600,000, foruden smaae Børn. Den hellige Historie om de første Tiider, om Gud og hans underlige Gierninger i Skabelsen og Syndfloden, skulde i nogle Hundrede, ja Tusinde, Aar bevaras ved mundtlig Fortælling, og hvorikunde man være sikkrere derpaa, end naat man hørte det af et siensynligt Vidne, eller det, i det ringeste, ei var gaaet igiennem manges Munde. Derfor lod Herren, inden Tvil, Adam og Methusalah leve saa længe, at den første fortalte den sidste alting om de første Dage, og hvad han vidste meere, end alle andre, og denne kunde igien fortælle Sem det, og saaledes, aleene giennem tredie Mand, fra Skabelsen til Folkene 500 Aar efter Syndfloden. Det er derfor næsten at ansee, som et Mirakel, hvorledes Herren bevarede Kundskaben, om Verdens første Begivenheder, i saa faae Vidners Munde, og der ved desmeere uforandret. Man finder saaledes ved Efterregning, at Fortællingen herom, i halvtredie Tusinde Aar, er aleene bevaret ved 5 eller 6 Menneskers Alder til Moses, som opskrev

opskrev disse Ting. Hvor vigtig en Borgen for Sandheden og den reene Gudskundskab! hvor stor Sikkerhed for Efterlægten i de mørke Tiider, om Forjettelfernes Wisshed.

Widenskaberne og Konsterne har, i Verdens første Alder, vist været faae og ringe, men vilde endnu blevet færre, hvis Menneffene ei havde levet saalænge; saa eenhver kan af disse faae, og maaskee flere Marsager, kiende Guds store Wiisdom; Uden Modsigelse, har denne Livets Herre nok ogsaa haft sine wiise Hensigter, med vor gamle Christians høie Alder, skönt de ere skiulte; Thi eenhver skal see, at han hverken var Vidensfaber eller Konster til nogen Nytte; Han eiheller fik den, som en Følge af Forjettelsen ved det Fierde Bud, thi hans Foraldre mistede han meget ung; Og et Exempel paa Maadelighed, Fromhed, Sagtmodighed eller nogen saadan Dyd, fortienner han vist ikke at kaldes; saa vi kiende vores korte Syn heri, som i alt andet af Herrens Huusholdning. Maaskee han skulde være et Beviis for, at det

er sandt, hvad Skriften fortæller om de Hsiel-
drende; Maaskee en Opmuntring for alle, til
at leve saaledes, at de kunde blive ligesaa gamle,
og maaskee meget meere.

Han, denne vores Graahærdede, var
” fød Aar 1626 den 18 November, af ærlige og
’ fornemme Forældre, paa en Gaard, kaldet
’ Blomsholm, beliggende i Scheede Sogn,
’ i Bahuus Lehn i Norge. Hans Fader var
’ Edle og Velbyrdige Hr. Kapitain Jacob
’ Drakenberg, hvis berømmelige Bedrifter,
’ saavelsom hans øvrige Slægtes, de Draken-
’ bergers, Bedrifter i Krigen mod de Svenske,
’ skal være bekiendte, ja endog forekomme i de
’ Danske Historier. Hans Moder var Edle
’ og Velbyrdige Frue Margrete Elisabeth
’ Juul, som kan nærmere sees af den Udskrift
’ af Kirkebogen, som da værende Sognepræst,
’ Hr. Cornelius Nicolai i Scheede, med-
’ deede ham 1732 den 2 December, om hans
’ Fødsel og Herkomst, der lyder saaledes over-
’ sat af Svensk:

Mon-

*M*onsieur CHRISTIAN JACOBSEN DRAKENBERG er barnföd paa BLOMSHOLM i SCHEEDE Sogn, da man skrev 1626 den 18 November, af ærlige og ægte Forældre; Hans Fader har været den Ærlige og Velbyrdige Herr Capitain JACOB DRAKENBERG, og Moderen den Ædle og Velbaarne Frue MARGRETHE LISBETH JUUL; Hvilket saaledes i Sandhed er, og af fordum da værende Sognepræst, Herr PEDER JOHANSEN WYNSTEEN er blevet döbt og cbristnet, og ydermeere blevet indskrevet af ham i Kirkebogen, det jeg underskrevne og selv har ekstraheret af den gamle Kirkebog, og end ydermeere attesteret med min egen Haand. Datum SCHEEDE Præstegaard i BAHUUS Leebn, den 2. Decem-ber 1732.

CORNELIUS NICOLAI.
Pastor in SCHEEDE.

(L.S.)

1634. " Da han var Otte Aar gammel, kom han til sin Farbroder, Kapitain Bernt Drakenberg i Holland, og forblev i hans Huus i 5 Aar.

1639. " Begyndte han at fare til Sees, med fornevnte sin Farbroder, som varede i 5 Aar.

1644. " Kom han til at fare med en Hollandsk Skipper, navnlig Christopher van Flak, hos hvem han forblev i 3 Aar.

1647. " Kom han igien til sin Farbroder, Kapitain Berent Drakenberg, og foer med ham paa Østersøen i 5 Aar.

1652. " Tog han Afsked fra bemeldte sin Farbroder, og foer derefter med en Norsk Skipper, ved Navn Stie Larsen, paa Grønland i halvandet Aar.

1654. " Foer han fra Kiøbenhavn med en Engelsk Skipper, Andreas Sutte, til Danzig, og derfra til Engelland, paa hvilken Reise Skibet blev forliust under Franzerige, hvorved i alt bortgik halvandet Aar.

1655.

1655. " Drog han fra Engelland til
' Holland, og kom, tredie Gang, i Tieneste
' hos sin Farbroder Kapitain Bernt Draken-
' berg, og foer med ham paa Spanien og
' Norge, i alt 3 Reiser.

1657. " Da Kriigen begyndte mellem
' Danmark og Sverrig, kom han, paa den
' tredie Reise med denne sin Farbroder, til Kri-
' stiania, hvor han blev indrulleret i Sal.
' Kong Friderik den Tredies Soetieneste,
' som Underkonstabel, og i den Tieneste for-
' blev han, indtil

1660. " Da Floden efter Fredens
' Slutning indlagde i Kiøbenhavn; hvor-
' efter Christian Drakenberg fremdeles
' forblev i 4 Aar i Hans Majestets Tieneste,
' som Korteer-Mester paa Holmen, og altsaa
' var tilsammen i 7 Aar, i Sal. Kong Fri-
' derik den Tredies Tieneste; Men da denne
' Stilhed ikke længere stod ham an, fik han

1664. " I Foraaret Permissions-Pas
' fra Holmen, at maatte fare med Koffardie-
' skibe, og reiste derpaa med en Norsk Skip-

per, først til Laurvigen i Norge, derfra til
 London i Engelland, hvor han tog Affsæd
 fra ham. I October kom han der i Tieneste hos en Skipper ved Navn Peter Lar,
 og gjorde med ham adskillige Reiser til Vestindien i 4 Aar.

1668. " Kom han i Tieneste hos en Portugissk Skipper, navnlig Johan von de Mundt, og foer med ham i 3 Aar paa Brasillien.

1671. " Kom han igien i Engelsk Tieneste, hos en Skipper ved Navn Jan Lorthie; Foer med ham paa Virginien i 2 Aar, blev fangen af Franske Søerøvere, men kom dog løs igien, og til Engelland.

1673. " Kom han til at fare med Skipper Thomas Hardie, paa Malta i 2 Aar.

1675. " Da Krigen igien begyndte mellem Danmark og Sverrig, kom han i Kong Christian den Femtes Søetieneste, og forblev derudi, indtil

1679.

1679. " I September, da Freden
' blev sluttet, og han med Floden kom til Ri-
' benhavn.

1681. " Fik han, tillige med flere,
' Affkeed af Soetienesten, efterat han havde
' tient Sal. Kong Christian den Femte i 6
' Ar. Derefter begav han sig i Tieneste hos
' Hans Høie Excellence, Hr. Ulrik Friderik
' Gyldebløme, og, som Skipper, førte een af
' hans Smaller i 5 Ar.

1686. " Fik han Affkeed fra Høibe-
' meldte Hans Høie Excellences Tieneste, og
' udi Riøbenhavn gav sig udi Tieneste hos
' en Engelfk, Jan Rybke, og foer med ham
' paa Arkangel udi Moskow i 2 Ar.

1688. " Kom han i Tieneste hos en
' Engelsmand, Kapitain Richard Beriben,
' og foer med ham ind ad Strædet, til Smyr-
' na i Asien, i 3 Ar.

1691. " Foer han med en Engelfk
' Skipper til Kristiania, hvor han gav sig i
' Tieneste hos en Hamborger Skipper, Her-
' man Canold; Foer med ham fra Hamborg
' til

' til Kadt i Spanien i 3 Aar, og imidlertid
 ' gjorde tvende Keiser derhen, men da han,
 ' 1694. " Med fornevnte Skipper Ca-
 ' nold, gjorde den tredie Reise, fra Ham-
 ' borg til Spanien efter Salt, Wiin, o. m.
 ' bleve de udenfor fangne og opbragte, af nogle
 ' Søerøvere fra Algier, hvorefter han maatte
 ' udholde, som Slave, i 15 Aar og 5 Maaneder.

" Da han kom til Algier, forblev han
 ' der kun i 3 Dage, før han, tillige med flere,
 ' blev solgt til en Tyrk fra Tripolis, hos
 ' hvem han forblev, omtrent i 5 Aar, indtil
 ' denne hans Herre døde, da baade Draken-
 ' berg og alle de andre Slaver vare Stor-
 ' Tyrken hiemsaldne. I dette Tripolitanske
 ' Slaverie, vare hans, og de andres, Vil-
 'kaar meget taaleligere, end de i Begyndelsen
 ' havde ventet, eller det de siden fik hos En-
 ' gellænderne paa Cypern. Naar de skulde
 ' derke Jorden, hørte der Otte Mand til en
 ' Plov, som, efter hans Beretning, ikke kun-
 ' de ansees for noget tungt Arbeide, helst i en
 ' Grund af den Beskaffenhed, som der.

' Efter-

” Efterat ovenmeldte Tyrk var død, blev han bragt til Cypern, hvor han ligeledes forblev omtrent i halvsiette Aar, som Slave, hos en Engellænder, der havde Wiinplantagerne i Forpagtning af Stor-Tyrken; Men da denne Engellænder, som handlede strengere med Slaverne, end Tripolitaneren, døde, og Forpagtningen igien blev overladt til Grækerne, blev Christian Drakenberg ført derfra til Aleppo, hvor han ligeledes, som Slave, maatte udholde i 5 Aar, hos en riig Jøde, der købte ham, og var ligesom Proviantforvalter der paa Stedet.

” Drakenberg tilligemed fem andre Slaver, nemlig Jens Jørgensen fra Kristianssand i Norge, som siden blev Styrmand i Dansk Tjeneste; En som var fød i Sæby i Jylland; En ved Navn Jens Petersen, fød i Hadersleb; En Italiener og en Holælænder, som alle succedede efter deres Frihed og Fæderneland; Disse kom endelig i Bekjendskab med en Engelsmand, Jan Smith, som aarlig foer paa Levante; Samme lovede dem

' dem en god Jolle, naar de kunde tilveiebrin-
 ' ge saa mange Penge, som til sammes Beta-
 ' ling udfordredes. Det første Aar betalte de
 ' ham derpaa 100 Patagon's *), det andet Aar
 ' 10, og det tredie Resten, som var 40 Pata-
 ' gon's. Fem Aar efter, at han var ankom-
 ' men der i Alleppo, og da de, som meldt,
 ' havde udbetalt Engelsmanden sin Jolle, kom
 ' det kuns an paa Keilighed til en sikker Flugt,
 ' og denne indfandt sig endelig saaledes:

" Hos ovennulte Jøde tiende ligeledes en
 ' Evenesk, navnlig Stephen Johansen Ert,
 ' deels som Jødens Haandskriver, og deels
 ' som Kristendommens Postmester. Denne
 ' samlede sig anseelige Midler, og hver tredie
 ' Aar sendte han dem til sit Fæderneland.

" Han havde af Stor-Lyrken udvirket
 ' sig Tilladelse, paa Troe og Love, at maatte
 ' reise til sit Fæderneland paa nogen vis Tiid,
 ' og derefter at komme tilbage. Denne Rei-
 ' se agtede han at gjøre med ovenneldte Engel-
 ' ske

*) En Patagon var da 7 til 8 Mark Danske.

' ske Skipper, og som hans Patron, Jøden,
' maatte følge med ham ombord, for at faae
' Dvittering for hans Aflevering, tog Jøden
' Drakenberg, og tvende af ovenmeldte
' hans Kammerater, med sig ud paa Skibet,
' men de andre tre bleve bestilte at opholde sig
' et vist Sted, ikke langt fra Strandbredden.
' Engelsmanden, som gierne ville befordre Sla:
' vernes Flugt, opholdt Jøden saalænge, ind:
' til det blev Aften, og imidlertid bevertede
' ham saa vel med Engelsk Al, at han af den:
' ne uøevandte Drif blev gandske beskienket, og
' maatte bringes hen i Baadsmandens Køje,
' for at søve Ruusen ud; hvorpaa Jens Jer:
' gensen ved en Baad strax blev sat i Land,
' og ved Tegn af et Fyrtsøi kaldte de andre Tre
' til sig, hvorpaa de alle Fiire forseiede sig til
' Skibet. Svensken og Engelsmanden gav
' derpaa hver af Slaverne en Sabel, en Flint,
' tolv Skud Krud og Blye, et halv Anker
' Wiin, et Anker Vand, og omtrent saa man:
' ge Smaabrod eller Kavringer, som en Skiep:
' pe fuld; hvorpaa de alle Sex

1710 " Den 17 Maj om Natten gif i
 ' Jollen, og brugte Seil og Marer ud ad
 ' Søen, det beste de kunde. Elleve Dage og
 ' Nætter maatte de holde Søen med deres li-
 ' den Forraad; om Natten seilede de af alle
 ' Kræfter, men om Morgenen gif de i Land,
 ' snart paa een, snart paa en anden af de Levant-
 ' tiske Øer, og sfiulte sig Dagen over i Ulders-
 ' kener, Hunler, Buske, og hvor de kunde
 ' synes at være meest sikke, indtil de endelig,
 ' efter mange ustandne Farligheder, Arbeide,
 ' Hunger og Nød, naaede Maltha, hvor de
 ' bleve meget vel modtagne, og med Klæder
 ' Mad og Drikke forsynede. Her folgte de
 ' deres Jolle og Gevær, og her døde Italiens-
 ' ren, som paa Søen havde arbeidet over sine
 ' Kræfter med at roe.

" Fra Maltha gif Draakenberg, og
 ' de fiire andre, med et Skib til Livorno, og
 ' efterat de der havde faaet et Pas af den, der
 ' værende, Komersk-Keiserlige Minister, gif
 ' de til Lands igiennem Italien og Frankerige
 ' til Bordeaux, paa hvilken Reise den af
 ' hans

’ hans Kammerater døde, som var-fød i Sæ-
’ bye. Da Drakenberg her fik at høre,
’ at der var Kriig imellem Danmark og Sver-
’ rig, foer han fra Bordeaux med en Skipper,
’ Christopher Skarve, til Ahrendahl i Norge.

1711. ” Foer han med en Hukkert
’ fra Ahrendahl til Spanien efter Salt, som
’ de lossede i Irland, men blev derover forfulgt
’ af en Fransk Kaper, som de dog skildtes ved
’ under Paaskud, at de ikkuns antog Irland,
’ for at forshne sig med Proviant. Da han,
’ ved Hiemkomsten til Norge, ikke havde meer
’ Lyst at gaae ud med Hukkerten, blev han

1712. ” Dmtrent i Martii Maaned,
’ i Kristianssand antaget af Schoutbhnacht
’ Joris, som Korteermester paa den Norske Ga-
’ lei-Flode, og sar paa Galeien Stormarn, der
’ førtes af Kommandeur Pahl. I denne hans
’ Tieneste hendte det sig, at, da han med en
’ Baad, kaldet Jægeren, og fire Mand, blev
’ sendt fra Frideriksstad til Kristiania efter
’ Penge, fik han i Kristiania en Disput med
’ Lieutenant Wessel, siden bekiendt under Navn

E

’ af

' af Tordensfiold, som stod i et Bislag, og
 ' blev fortrædelig over, at Drakenberg og
 ' hans Medfølgere ikke løstede paa Hatten for
 ' ham som Officeer, da de gik forbi; Han
 ' sprang derfor ud af Bislaget, og gav Dra-
 ' kenberg nogle Slag med sin Kaarde; Men
 ' denne, som i sit 86 Aar endnu var ikke min-
 ' dre hidsig og forvooven, men stærkere end hiin,
 ' river ham Kaarden af Haanden, og kaster den
 ' over Huset. Herpaa blev han vel arresteret,
 ' og sat i Voien paa Ormen, som Bessel da
 ' førte, men kom dog, efter en Times Forløb,
 ' igien paa fri Fod, som den der var i Kon-
 ' gens Ærende.

" Derefter foer han med Pahl's Gallei
 ' til Floden i Østersøen, og nød meget got af
 ' denne Kommandeurs Frue, som var et En-
 ' gelsk Fruentimmer, fordi han kunde tale En-
 ' gelsk med hende. Derefter foer han med
 ' Fregatten Soridderen, først under Komman-
 ' do af Lange, og siden af Forsbein, og var
 ' tilhøbe i Sal. Kong Friderik den Fierdes
 ' Søtjeneste, under Krigen, næsten i 6 Aar.
 ' Men

' Men da hans Syn Tiid efter anden svækkedes
' saameget, at han ikke dristede sig til, længe=
' re at giøre Tieneste paa Søen, fik han

1717. " Den 17 November sin Af=
' skeep fra Floden og Kongens Tieneste, og gif
' derpaa med en Hollandsk Smakke til Holsteen,
' hvor Skibet, i den bekiendte forsærdelige
' Storm, Juule-Aften den 25 December blev
' forliist ved Husum. Derfra reiste han Land=
' veis til Lybek, og derfra til Lolland, hvor
' han opholdt sig indtil

1720. " Den 20 Julii, da Freden blev
' sluttet; Da gjorde han en Reise til Sverrig,
' for at giøre nøiere Bekiendskab med et Folk,
' han under 3 Danske Konger havde tient imod."
Maaskee snarere for at see, om ingen af hans
Slægt endnu var i Live, og besøge dem.

1722. " I hans Alders 96 Aar kom
' han til Nørre-Jylland, hvor han besøgte,
' og opholdt sig hos adskillige got Folk, blant
' andre hos Welb. Frue Oberst=Lieutenantinde
' Berregaard paa Orslevkloster, hvor han
E 2 for

' forblev i næsten 7 Aar, og havde eget Kam-
' mer og alting efter Duffe”.

Medens han opholdt sig her paa Ors-
levkloster, havde han en Hændelse, som no-
get karakteriserer hans Tænkemaade, skjønt
det i øvrigt er en Bagatell. Frue Berre-
gaard's Bogn kom en Torvedag paa Viborg
Torv med Ost, og var der een af Kjøberne,
der lastede dem; Dette hører Drakenberg,
som anseer det meget fornærmeligt for sin Vel-
gjørerinde, at nogen torde laste hendes Ost,
og derefter strax giver sig i Slagsmaal med
den, der havde lastet dem. Drakenberg
som hidsig og stærk, skjønt gammel, slog Man-
den næsten til Skamme, saa mange af de til-
stædeverende tog det svage Partie, og pængle-
de vor gamle Striidshelt, saa han maatte
kjøres til Orslevkloster, hvor han blev hef-
tig syg deraf, og i nogle Uger derefter maatte
gaae med Kræfter. Ved denne Leilighed
formanede Præsten Belarv. Hr. C. Busch
ham meget til at betænke sit ferte Levnet, og
sine Synders Fortrydelse, for at berede ham
til

til den, da rimeligviis nær, forestaaende Død, han syntes og at tage efter Formaningerne, men svarede dog; han vidste vist, han ei døde den gang, men skulde, endnu eensgang før sin Død, forestilles Kongen, som og siden skæde. Da han, nogle Aar derefter, opholdt sig i Kjøbenhavn, sendte han Hr. Provost Busch, foruden nogle Dukater til dem, som havde opvartet ham i hans Sygdom, hans Portrait, meget vel truffet, og hans Levnets Beskrivelse, fra hans Fødsel til hans Bryllup, aarviis forfattet, som han begge Deele skulde forære Frue Berregaard. Det blev siden udlaaent til Hr. N. de Poulsen paa Gunderupgaard, men hvor samme Manuscript tilsidst blev, vides ikke. Maa skee et det, det i Fortælleri omtalte.

1728. " 3 Maj, i hans Alders 102¹ Aar kom han til Hans Høigrevelige Excellence, ² Hr. Greve af Danneskiold-Samsøe, som ² da boede paa Engelsholm i Jylland, og for- ² blev der i 2 Aar, indtil han

1731. " Den 14 Junii, tilligemed eens
 2 deel andre Hans Høigrevelige Excellences
 2 Betientere, reiste til Kiøbenhavn, hvor han
 2 den 18de i samme Maaned ankof, og der-
 2 efter opholdt sig i Høibemelte Hr. Greves
 2 Gaard paa Christianshavn i 1¼ Aar.

1732. " I August Maaned, foretog
 2 han sig en Reise fra Kiøbenhavn til Lands
 2 igiennem Siælland, Fyen og Jylland, og der-
 2 fra til Skibs til Norge, for at opsøge Esterret-
 2 ning og Beviis om sin Herkomst, Fødsel og Al-
 2 der". Troværdige Folk, og som havde det af
 2 Dinsynlige Vidner, have fortalt Anledningen til
 2 denne Reise at have været en Samtale, Høi-
 2 bemelte Greve havde over Borde, med en Uden-
 2 landsk Minister og nogle andre høie Giæster,
 2 om Drafenbergs høie Alder og sieldne Fyr-
 2 righed, medens han stod bag Grevens Stoel.
 2 De talede Fransk, og derfor ei troede, at han
 2 forstod dem, men han, som forstod det Franske
 2 meget vel, blev fortrydelig over, at Giæsterne
 2 ei vilde troe Hans Høigrevelige Excellences For-
 2 sikringer, om hans høie Alder, gif derfor stils-
 2 tien-

tiende ud af Stuen, og, uden at sige sit Forsæt til noget Menneske, begav sig paa Reisen. Det ligner i det ringeste meget af hans øvrige Udsærd.

1733. " I Februario, kom han til:
' bagé igien, landveis igiennem Sverrig, og
' medbragte den Attest, som Side 23 er anført.
' I denne Tid var han meget plaget af et ind-
' vortes Tilfælde, som ingen kunde sige ham,
' hvad var, eller give ham noget Raad imod,
' men da han, paa denne Reise, kom til at
' logere hos en Præste-Enke i Norge, og hun
' næie havde udforsket hans Tilstand, lavede
' hun en besynderlig Grød til ham, som han
' spiiiste, og Morgenen derpaa fandt i Natstfri-
' net en stor Drm, som var gaaet fra ham,
' hvorefter han siden befandt sig vel.

1733. " I September, drog han,
' med Hr. Grev Danneskiolds Tilladelse,
' igien fra Kiøbenhavn, for at besøge sine
' Venner i Inlland, og kom i December næst
' efter strax tilbage..

1734. " I Martii Maaned, reiste
 ' han atter til sine Venner og Bekiente i Jyl-
 ' land, og kom

1735. " I September, tilbage til
 ' Høibemelte Hr. Greve i Kiøbenhavn. Sam-
 ' me Aar d. 21 Septemb., da han næsten var
 ' 109 Aar gammel, havde han den Naade, ved
 ' Høibemelte Hans Grevelige Excellence, aller-
 ' underdanigst at blive forestillet Hans Konge-
 ' lige Majestet, Kong Christian den Siette,
 ' og øvrige Høikongelige Familie paa Fredens-
 ' borg Slot; og da det allerunderdanigst var
 ' blevet Hans Majestet berettet, hvor gammel
 ' Drakenberg var, at han havde levet i
 ' Fem Danske Kongers Regierings Tiider, og
 ' i 3 store Kriige tient Tre Høilovlige Danske
 ' Konger, var Hans Majestet saa naadig, at
 ' lade ham spise, ved et lidet Bord for sig selv,
 ' i samme Gemak, hvor det Høikongelige Her-
 ' skab selv spiste, tillod ham at drikke en Skaal
 ' paa Herskabets Sundhed, med de Ord: Gud
 ' velsigne Kongen og det ganske Kongelige
 ' Arvehuus; Og gav ham en Tieneste paa
 ' Hol-

’ Holmen, uidentvil Høibaadsmands, eller rettere
’ den dermed følgende Gage; Derforuden skien=
’ fede Hans Majestet ham, til en Klædning,
’ Tolv Specie=Dukater, og Hans Kongelige
’ Høihed, Kronprindsen, gav ham Tre Dukater.

1737. ” Den 15 April reiste han i=
’ gien fra Kiøbenhavn, og til Marhuus, hvor
’ han i Maj Maaned, i Hr. Raadmand Stæhrs
’ Huus, havde Trolovelse med sin Kiæreste,
’ Maren Michelsdatter Bagge, en Enke af
’ afgangne Skipper Rasmus Larsen. Den
’ 7 Juli næstefter kom han, og d. 27 Julii hans
’ trolovede Kiæreste, fra Marhuus til Kiøben=
’ havn, hvor deres Bryllup d. 24 Octob. næst=
’ efter blev, i mange høie Herfskabers Overvæ=
’ relse, holdet i Hans Høigrevelige Excellences,
’ Hr. Grev Dannefskiolds, Hotel paa Kongens
’ Nytorv *), og blev Bielsen i Sognepræstens
’ Eted, forrettet af Kapellanen til St. Nicolai
E 5 ’ Kirke,

*) De bleve førte til Brudekæmten af Hr. Ulrich
Abdolph, og Hr. Conrad Christian, begge
Grever af Dannefskiold Samsoe.

’ Kirke, Hr. Christian Keenberg, og var
 ’ Brudgommen da, paa 25 Dage nær, III Aar,
 ’ og Bruden 60 Aar. Men dette Ægteſkab
 ’ varede ikke længe, thi Konen døde nogle ſaae
 ’ Aar derefter i Kiøbenhavn; hvorpaa Dra-
 ’ kenberg fortsatte ſin gamle Levemaade, og
 ’ opholdt ſig ſnart i Kiøbenhavn, ſnart i Kiøb-
 ’ ſtæderne, og paa Herregaardene i Nørre-Jyl-
 ’ land *), indtil han endelig

1750. ” Den 5 Maj indſandt ſig paa
 ’ Herregaarden Allinggaard i Nørre-Jylland,
 ’ hvor han af Herſkabet, Velb. Hr. Christian
 ’ Fiſcher, og Frue, blev meget gunſtig mod-
 ’ taget,

*) Da han eengang, paa ſaadan en Reife, opholdt ſig
 paa Ørſlevcloſter, fik han, een endnu levende
 Betiente derpaa Gaarden, og en ung, raſk og
 ſtærk Tiener, Lyſt at løbe Veddeløb. Betienten
 var eſtærtænksom, og lod den gamle Mand kom-
 me forbi ſig, men Tieneren, ſom raſkeſt, kom
 forſt til Maalet. Dette ærgrede vor Dra-
 kenberg ſaaledes, at han tog Tieneren, uagtet
 hans Styrke, og rullede ham ſammen, ſom en
 Bold, hvoraf han fik Blodspytten, og døde
 ſaae Dage derefter.

' taget, og indrømmet et eget Værelse med
' Seng, Bord, Stoele og Varme, saa blev
' og Huusholdersken befalet, paa hvad Tiid
' det end var, at give ham, hvad Slags
' Spiise og Drikke han forlangede.

" Anden Dagen efter hans Ankomst til
' Allinggaard, blev han til sin store Forun-
' dring syg af Kolden, som tvang ham i 3 Uger
' til at holde Sengen. Han fortalte ved den
' Leilighed, at han i 80 Aar tilforn ikke havde
' været syg, men for saa mange Aar siden lige-
' ledes været angrebet af Kolden i Portugal,
' fordi han paa eengang havde spiiist formange
' Sardeller, hvor han var blevet hiulpet af en
' Læge, der da lovede ham frie derfor sin Livs-
' tiid, men som han nu bandede, fordi hans
' Løfte nu efter 80 Aar slog fejl.

" Naar man undtager nogle smaae Rei-
' ser hist og her omkring i Jylland, forblev han
' i nogenledes Kiolighed paa Allinggaard de to
' første Aar, og imidlertid nød saa god Om-
' gang og Pleie, som han kunde ønske sig.
' Det var i denne Tiid, jeg (Hr. Forvalter
' Møn-

' Mønster) som Foged der paa Gaarden, lær-
 ' te ret at kiende ham, og jeg veed snart ikke,
 ' hvoraf det kom sig, at han fattede en slags
 ' Fortrolighed til mig, søgte ved Leilighed min
 ' Omgang, og endelig forærede mig, som en
 ' Kostbarhed, den forhen ommelte Fortegnelse
 ' af hans Levnetsløb, den han ellers, som me-
 ' get rar, ikke viiste til nogen; Det var og
 ' næsten til mig aleene, og ikke gierne til nogen
 ' anden, han undertiden mundtlig ville udlade
 ' sig om sine Hendelser, hvilket helst skeede paa
 ' saadanne Tiider, naar jeg enten af Historien,
 ' Jordbeskrivelsen eller ovenmeldte Fortegnelse,
 ' kunde bringe ham paa Erindring derom, da
 ' han, ved saadanne Leiligheder, foer op i Glæ-
 ' de, og med en slags Sindsbevægelse raabte
 ' himmelhøit: Ja Faer! Ja Faer! der har
 ' jeg min S--- d været, og saa og saa gif
 ' det til den Gang, &c. Gengang aleene havde
 ' jeg nær spildt min Yndest hos ham, da jeg om
 ' den Hændelse med Ordenskiold krævede no-
 ' gen meere Overbeviisning, og derved foraar-
 ' sagede ham den Uleilighed og Estertanke, at
 ' be-

' beraabe sig paa adskillige Bidner og Omstæn-
' digheder, hvorved jeg maatte tie, give ham
' min Tilstaaelse, og saaledes gjøre det got i-
' gien; jeg kan ikke heller negte, at jo Tildra-
' gelsen ligner ham saa noie, som to Draaber
' Vand hinanden.

1752. " Den 3 Julii, reiste han til
' Horsens, derfra til Kiøbenhavn, og efter
' nogle faae Ugers Forløb kom han tilbage til
' Allinggaard. Samme Aar i August reiste
' han til Skive Marked, hvor han blev ind-
' viklet i følgende fortrædelige Handel. Han
' tog sit Qvarteer hos en Enke der i Byen, hos
' hvilken desuden logerede 6 eller 7 Lundske Glas-
' kræmere og Skierslibere. Henimod Mid-
' nat, da Drakenberg var gaaet til Sengs
' og falden i Søvn, kommer disse, noget be-
' skienkede, hiem, og med deres Støien, Sang
' og Dans, som de paa hans, nogle Gange i-
' gientagne, Advarsel ikke ville lade fare, sæt-
' te den gamle Mand i saadan Heede og Bevæ-
' gelse, at han, næsten i det bare Linnet, farer
' ud af Sengen, og med en lang Kniv, han
' hav-

' havde hos sig, indlader sig i Slagsmaal med
 ' dem alle, saarer nogle af dem, især en Skier-
 ' sliber meget slem, ja endog Bertinden selv,
 ' som ville styre tilfreds, og endelig jager dem
 ' alle ud af Huset.

" Denne Handel skulle vist ikke have be-
 ' kommet ham vel, om ikke den der da værende
 ' brave Bysfoged Dorscheus, i Betragtning
 ' saavel af hans høie Alder, som Hr. Fischer
 ' paa Allinggaard, og andre hans fornemme
 ' Belyndere, havde reddet ham ud deraf, og
 ' formaaet vedkommende til at frasalde deres
 ' Paastand, om hans Arrest og Forsølgelse, da
 ' han derimod gav dem de Penge, han havde
 ' hos sig, til Bartsfiærløn, og skienkede Enken
 ' 5 til 6 Slettedaler, hun skal have været ham
 ' skyldig. Han vilde vel aldrig være denne Til-
 ' dragelse bekiendt, men den bekræftes, saaledes
 ' som her er anført, af mange endnu levende,
 ' og da han kom derpaa til Allinggaard, som
 ' er 6 Mile fra Skive, var han endnu saa
 ' stiv, brun og blaa, at han i 3 Uger maatte
 ' blive i sit Kammer og hver Dag lade sig vaske
 ' og

' og smøre af sin Dpvarterstke, dog under Paa-
' skud af anden Svagthed.

1753. " 3 Maj reiste han til Viborg,
' Alsborg og derfra til Kiøbenhavn, hvor
' han saae Enstleiren, og besøgte sin høie Pa-
' tron, Grev Danneffeld paa Søllerød,
' hvorfra han igjen begav sig igiennem Jyæu
' og Jylland hjem til Allinggaard. Den 24
' August samme Aar satte han sig til Hest paa
' Allinggaard, og reed uden nogens Følgeskab
' til Viborg, som var 3 Miile, og kom om
' Aftenen Kl. 10 igjen hjem, da han dog var
' 127 Aar. Han opholdt sig endnu næsten $1\frac{1}{2}$
' Aar derefter paa Allinggaard, og imidlertid
' atter faldt paa, at ville gifte sig med en smuk
' ung Bøndepige der af Godset, som han lovede,
' at ville udvirke hos Kongen, at hun es-
' ter hans Død skulle beholde hans Pension,
' men da Pigen ikke torde indlade sig, blev han
' derover meget fortrødelig, og

1755. " Den 25 Februarii, næsten es-
' ter 5 Aars Dphold, tog endelig Affkeed fra Al-
' linggaard, til ikke liden Trøst for Huushol-
' der-

' dersken, og de andre Niger, som selden kun-
' de giøre ham til Maade, men maatte taale
' skarpe Trettesættelser, og takke Gud det blev
' derved”.

Han flyttede derpaa til Lille-Nøe, et
Huus beliggende ved Folling Kirke i Hads
Herred, een liden Fierdingvei fra Herregaarden
Nakiær i samme Sogn. Samme Huus beboe-
de da, ligesom endnu, Gartneren ved Nakiær,
Kristen Nachmann. Drafenberg fore-
gav selv, at Marsagerne til denne Flytning var,
deels at være i Nærheden af Nakiær, hvis Her-
skab, Hr. Etatsraad de Laffon og Frue, altid
paa hans Keiser om i Landet modtog ham med
en særdeles Godhed, deels fordi bemelte Gart-
ners Kone særdeles vidste at ramme hans Smag,
i at lave Mad, hvori han var, om just ikke læk-
ker, saa dog særfindet og vanskelig nok. Maa-
ske ovenmeldte Frierie og modtagne Karv har
ei haft saa liden Deel deri. Her betalte han
for Kammer og Kost i $3\frac{1}{2}$ Aar, og var meget
vel fornøiet, indtil omsider den Vanskelighed
og Ubestandighed, der havde bevæget ham til
saa

faa mange Forandringer, gjorde, at han forlod dette Sted, og flyttede til Aarhus. Dette fortrød ham dog siden, saa han derefter ofte skjønt forgieves, anholdt om igien at faae Logement i Lille-Noe. Hans meeste Forretning, medens han opholdt sig der i Lille-Noe, var, næsten daglig, naar Veiret tillod det, at gaae til Mafier, hvor han nød al muelig Godhed; men naar Tjenestefolkene i mindste Maade fortrøede ham, løb han i Brede derfra, og da gierne straffede Gaarden med sin Fraværelse i nogle Dage.

Fiire eller Fem Gange i denne Tiid, han opholdt sig der i Lille-Noe, beilede han virkelig deels til Piger, deels til Enker, men det kan dog siges til hans Undskyldning, at hans Val faldt meere paa Huuslighed og Arbeidsomhed, end paa Ungdom og Smukhed, skjønt disse sidste Egenffaber ei heller affraktede ham. I sine Veilerier var han meget forelsket og heftig, kyssede sin Dame paa Haanden, og sagde hende de kielneste Smigger. Og som han forestillede sig, at en ung Pige maa-

stee kunde alles ved, altiid at ligge hos en gammel Mand med et stort Skæg, tilbød han dem ogsaa en Seng for sig selv, hvilket Tilbud maaskee fornemmelig gjorde, at han altid fik Kurven; Men naar han ogsaa var vis paa denne, forvandlede hans Høiagtelse og Kierlighed til Foragt og Had, saa han ei vidste det onde, han vilde sige om dem. Disse Beilerier gif endog saavidt, at en vis Pige eensgang havde taget Fæstensgave af ham, ventelig meer af Egennytte end Kierlighed; Men da en ung frisk Smed inidlertid tilbød hende Egeteskab, troede hun at finde Fordeel ved Blyttet, og derfor gav vor Gamle Kurven. Af alle hans ubeldige Beilerier smertede dette ham meest, saa han var utrøstelig: Men da han fik sin Gave igien, satte Sorgen sig, og han lod sig nøie med den Høvn at sige, at den Pige, der kunde tage en sort Smed, var ei saa kion en gammel Mand værd, som ham.

Eengang, i denne Tiid han opholdt sig paa Nakiær, fik han i Sinde at følges med en Kareth til St. Olsmarked i Aarhus, og
hav-

havde da sit Sæde bag paa hos Tieneren. Paa Hiemveien blev Karethen, med det eene Baghiul, siddende i et Hul, skönt samme ei var ret stort, og Føret for det øvrige got. En heel Time arbeidede Folkene paa at drive Hestene til at drage Bognen op, men forgieves. I al den Tiid blev den gamle siddende bag paa Bognen, leende af ganske Hierte. Endelig bebreidede han Folkene deres liden Erfarenhed, steg af Bognen, gik for ved Hestene, puttede dem noget i Munden, hvorpaa de ganske raske toge Bognen af Hullet. Dette var nok til at overtale Folkene til at troe, at han, som en Normand, vidste meer end sit Fadervor, skönt Tildragelsen synes at have været en Hændelse, eller og at Bognen er blevet lettet, ved det han steg ned.

” I denne Tiid, og medens han var i
’ Marhuus, saalænge hans Kræfter tillod ham
’ det, vedblev han sin gamle Vane, at gaae
’ om i Landet og giøre Besøgelse, fornemme-
D 2 ’ lig

' lig til Naskær og Allinggaard *), til hvil-
 ' ket sidste Sted han i de første 10 Aar, ef-
 ' ter at han var flyttet derfra, ofte kom for at
 ' communicere, og hver Gang forblev der i nog-
 ' le Dage, men maatte paa disse sine Reiser
 ' lade sig leede af en anden, thi hans Vinelaa-
 ' ge bleve, strax efter at han var flyttet til Nar-
 ' huus, saa tunge, at han ei kunde opløste
 ' dem. Til Bygholm ved Horsens, hvor
 ' Hr. Mønster i disse Aar var blevet Forvalter,
 ' gjorde han næsten hvert andet, tredie eller fier-
 ' de Aar en Reise, og sidste Gang den 20 Au-
 ' gust 1771, da han var meget skrøbelig; Han
 ' blev der den gang Natten over, og om an-
 ' den Dagen den 21, med Taare paa Kinderne
 ' og nogle andre Venkabs Legu, tog en meget
 ' bevægelig Afsked, som endtes med de Ord:
 ' Nu see vi hinanden aldrig meere, fø-
 ' rend i Guds Rige.

S

*) To Gange, mens han opholdt sig i Aarhus,
 besøgte han Hr. Provst Busch i Wadgaard,
 som var en Vei af 12 til 14 Meile hver gang
 hen, og lige saa langt tilbage.

I disse 13 eller 14 Aar han boede i Marhuus, nemlig fra det han fløttede fra Lille-Roe, havde hár foruden den forommeldte Hielp fra Holmen i Kiøbenhavn, al hans øvrige Underholdning fra hans store Belgierers, Grev Danneskiølds, Haand. Heibemeldte Herre holdt en gammel Kone ved Navn Maren Bagers, paa femte Aar, og en gammel Pige navnlig Karen Jensdatter, paa trettende Aar til hans Opvartning, og foruden frie Huus forsynede ham med Mad og Drikke, ja lod ham tilbringe Mad af sit eget Bord; Men Drakenberg sagde, han kunde ei komme vel tilrette dermed, og spiste derimod helst Melk og Grød, og anden saadan Føde. En Tiid lang drak han hver Morgen varm Ol med Smør eller Olie udi, men tilsidst Theevand. I de tvende sidste Aar laae han længe om Dagen, saa han neppe var 6 til 8 Timer af Sengen daglig; Dog gif han hver Dag en Spadsferegang med sin gamle Opvarterske, naar Veiret tillod det.

1767. Faldt han i en græffelig Sinds Uroe, over sit forbigangne uordentlige Levnet, og en gruelig Frygt for Døden, som varede i 6 til 7 Uger, i hvilken Tiid han bestandig laae til Sengs, men kom derefter, ved sin omhyggelige Sielesørgers, Hr. Provst Middelhøes, Bistand til den rette Sinds Roe og Munterhed, som betog ham hans Frygt for Døden, ja gav ham Længsel efter sin Forløsnings Time, og efter den Tiid levede han meget exemplarisk. Det sidste Aar fik han en Kærlse, som dog gik over igien, men havde temmelig for dunklet hans Forstand, og frembragte en Slags Uvirkosomhed i hans heele Person. I de sidste Tiider var han bestandigen plaget af en stærk Blod-Susen for Ørene, udentvil af det, at Aarerne ved den lange Levetiid vare blevne haarde og bruskagtige, og altsaa uskikkede til at beforde Blodets Gang, som derover standsedes; Dette opvakte om Natten hans Phantasie, og ligesom Tankerne forestillede ham ont eller got, syntes han snart, det var Guds Engle, der
 sang

sang for ham, snart at det var den gamle Kones Tredom, der paaførte ham mange usunde Dievle, og da maatte smage Stoffen.

1772. Den 27 September, en Lørdag Morgen, fik han Hiertequalmen og stærk Oplastelse, og fra den Tid spiste han slet intet meere, skjøttede ei heller meer om at smage Brændeviin eller Al, men blev lædsket med Theevand og lidet Biin. Fredie Dagen derefter, da han nok mærkede, at hans Dodstime var forhaanden, lod han sig, af Hr. Provost Middelboe, betiene med Alterens Sacramente. Derefter blev hans Mæle alt meer og meer usforstaaeligt, og de tvende sidste Dage taledes han aldeles intet, men den trettende Dag i Sygdommen, som var den 9 October, sov han ganske rolig og stille hen, efterat han havde oplevet en Alder af 146 Aar paa 40 Dage nær. Man kan see af denne korte Beretning om hans Sygdom, at hans Død nok eene er forarsaget af Alderdommen, uden nogen tilstedende Aarsag.

” Hvad hans Person angaaer, da var han af middelmaadig Høide, breedskuldret, af et fyldigt, eller som man kalder det, fir-
 skaaret Legeme, af stærke Muskler, Seener og Been, og af saa usædvanlige Legems Kræfter, at ingen dristede sig til at forsøge ham i dette Stykke, mindre skiettede om at tage ham i Haanden meere end een Gang, da han altid ved saadanne Leiligheder havde den Fornøielse at afsjage den vedkommende et Skriig eller en usædvanlig Rødme, som adskillige gange i Spøg hendtes een og anden Fremmed, der ei kiendte ham”. Et Exempel kan man fortælle, som tillige viiser, hvor lidet han ville ansees for gammel. En vis haandsfast Officeer spurgte ham engang, uden tvil i Rolding, hvor gammel han var; Drakenberg, som aldrig kunde lide dette Spørgsmaal, svarede ei dertil, hvorover den anden blev ved: Du er jo 120 Aar. Drakenberg bad ham derpaa tage sig i Haanden, som denne, der var en særdeles haandsfast Mand, ei tog i Betænkning; Men denne Gamle fortørnede tryk-

trykkede den saa haardt, at Officeeren segnede ned i sine Knæe, hvorved Drakenberg sagde: See nu, om jeg ei er 20 Aar; de hundrede har jeg kastet bort.

Han saae got ud af Ansigt, og meget bedre, end han paa Kaaberstykket forestilles, ffiont det er ellers truffet meget vel. I Ansigtet saae han rød og meget blodrig ud, ligesom han og havde saadan Overflodighed af Blod, at han fire Gange om Aaret lod sig aarelade, men var i øvrigt usædvanlig frisk, rørig og munter, saa han aldrig af Betydning var sengeliggende, undtagen det i de sidste Aar, som forhen er meldt. Ved hans Aareladningen iagttog han altiid, at det skeede i tiltagende Maane; og var han saa overbevist om Fornødenheden og Nyttens heraf, at han ærgrede sig, hver gang han saae nogen handle herimod, og tilskrev disse Lidders Menneffers korte Levettid og Svaghed, at de lode sig aarelade i Næet. For tillige at give en liden Prøve af hans Haardsørhed, kan anføres et par af de Hunsraad, han endog brugte i Lille-Noe, da

han var 130 Aar. Mod Forstoppelse, hvoraf han undertiden var plaget, brugte han intet andet Raad, end at synke en Bløfugle, som da, ved sin Tynge, skaffede ham den forønskete Birkning. Naar han i de Tænder, han havde tilbage, fik megen og lang Piine, brugte han ingen anden Tandslæge, end han steeg op paa en Stoel, bandt en Traad fast om Tandens, og med den anden Ende om et Søm i Loftet, derpaa sprang han ned af Stolen, efterladende sin Tand og Tandpiine ved Traaden.

”Hovedet, hvorpaa han altid bar en sort
 ’ Fleiels Kalot, var ganske skaldet, und-
 ’ tagen nogle faae hvide Haar, som hængte
 ’ ham ved Ørene og i Nakken. Hans Øine
 ’ laae dybt i Hovedet, og vare temmelig svage,
 ’ dog til paa nogle faa af hans sidste Aar, saae
 ’ ledes, at han om Dagen kunde see at gaae
 ’ hvor han vilde. Hans øvrige Sandser vare
 ’ temmelig gode, og omtrent som en Mandes
 ’ paa 60 Aar. Men det, som gjorde hans Per-
 ’ son meest ærbørdig, var hans lange selv-
 ’ graae Skieg, som naaede ham fra hans Øren
 ’ langt

' langt ned paa Brystet, og som han idelig
' vaskede, kiemmede og pyntede, ligesom han
' ellers, i alle andre Ting, holdt sig meget reens-
' lig og net.

Hans Huskommelse var endnu temmelig god, og han kunde erindre sig endog Smaa-
ting, som mange Aar tilforn vare hendede,
helt naar man bragte ham paa Tanke om dem;
og naar han var munter, fortalte han gjerne
sine Tildragelser, og de blodigste deraf kunde
han, ret med stor Latter, fortælle, just ikke til
stor Vre for hans Gemnt. I særdeleshed til-
drede det ham, naar enten han selv havde haft
Leilighed at hevne sig over sine Fiender, eller
dette var skeet hendelsesviis og ved andre.

Hans Sindsbevægelser vare meget hef-
tige, endog i den Alder, da man skulde tæn-
ke, at Passioner burde være reent uddøde. Om
hans Kierligheder, eller rettere Forelskelse, er
forhen meldt, at han end ikke var fri derfor
i sit 130 Aar; Ja maaskee man endog fandt
Spør hos ham til Lyst til Elskov i hans 140
Aar, men kan ei berette Tildragelser heri noie,

og

og derfor ubelader dem. Hans Hævngierrig-
 hed kan man kiende i hans Fornøielse over Hæv-
 nen, og nogle andre Tildragelser. Talte man
 et Ord, som han ansaae fornærmeligt, da var
 han som et Egnild, og strax særdig at hevne sig,
 enten med Mund eller Hænder, og tilgav lang-
 som, ja der behøvedes en temmelig Varsomhed,
 for at undgaae hans Brede, saa vanskelig
 var han; og vovede man længe at sige ham
 imod, var han strax i Harnisk, og truede at
 see deres Hierteblod; Og som han ikke var
 at troe, at han jo kunde ville holde sit Ord,
 tog hans Modstandere gierne det fornustigste
 Partie, og vigede for ham. ” Der opholdt
 sig, paa den Tiid han var paa Allinggaard,
 tvende fornemme Personer i Nærværelsen af
 Gaarden, hvoraf den eene var en før og
 stærk Karl; Disse tvende kom meget ofte
 til Gaarden, og som de i Begyndelsen maa-
 skee saae ham lidet over Skuldrene, beegnes
 de de ham ikke paa den Maade, han meente
 sig at tilkomme; Herover kunde han siden
 aldrig lide dem, men ved alle Leiligheder sag-
 de

' de dem noget ubehageligt, og derved omsider
' gjorde dem saa forsigtige, at de ikke gierne
' gif aleene til Gaarden, naar de vidste han
' var der, og kunde møde dem underveis.

Stolt var han ogsaa af sin høie Alder, skjønt han ei taalte, man lod ham høre Alderens og amsaae han den nu levende Slegt, uden Forskiel, for sine Børnebørn; Hvoopaa det Svar kan tiene til Beviis som han Aar 1769 gav en vis Fyrstelig Person, som spurte ham om adskillige Ting af hans Liv, hvilke han og besvarede med særdeles Bittighed. Da een af Selskabet derpaa sagde ham ind i Øret, thi han kunde ikke see, ei heller høre, uden man raabte ham i Øret: Drakenberg! det er Pr *** af ** , som taler med Eder! svarede han: Gud, Gud velsigne Jer! jeg har kiendt Jer Faer-Faer!

Hans Sprog var Dansk i den Norske Mundart; Men derforuden talte han det Franske temmelig vel, og det Engelske Sprog meget færdig, ligesom det, endog til den sidste Tiid, var ham en særdeles stor Fornøielse,
naar

naar han traf en, som kunde tale Engelsk med ham, og til hans Død mærkede man en besynderlig Godhed for det Engelske Folk hos ham, som han gierne gad talt om, ligesom han og i det øvrige var paa sin Alderdom meget for at vide, hvorledes det stod til i Verden, som han gierne vilde, man skulde fortælle ham.

I den udvortes Gudstieneste var han i sin Alderdom ganske ordentlig, og efter sin Maade endog andægtig og nidkær. Kirken forsmægte han ikke gierne, ei heller Skriftemaal og Altergang. Morgen og Aften læste og sang han med Andagt, og adskillige Bønner og Psalmer vidste han uden ad; og i de sidste Aar, da hans svage Syn ei tillod ham at læse, maatte hans gamle Opvarterske daglig læse Morgen- og Aftenbøn for ham, og synge Psalmer med ham. I hans Ungdom har han nok ført et uordentligt og ugudeligt Levnet, men fra 1767, førte han, som meldt, et meget skikkeligt Levnet.

I hans Spise var han foranderlig og kræsen, han faldt snart paa eet, snart paa et andet, naar han var, hvor han kunde faae det,

og

og var intet andet tilrede, af det, han havde Enst til, saa forlangte han sød Velling og Egge-Pan-
delage. Hvideløg holdt hanfor en Delikatesse, og
spiste dem jævnlig. Han drak gierne et Glas got
Øl eller Brændeviin, og paa Slutningen Mød,
dog aldrig i den Mængde, at det besværede ham;
Dog har man vel eengang eller tiere seet ham have
en liden Ruus, naar han kunde faae det for in-
tet, thi han var en stærk Huusholder. Som
en gammel Svemand røgede han meget Tobak.

Saaledes levede og var denne, for sin
Alderdom saa mærkværdige, Mand. ” Han hav-
de oplevet 7 Danske Konger, nemlig Kong
Christian den Fierde, Friderik den Tredie,
Christian den Femte, Friderik den Fierde,
Christian den Siette, Friderik den Femte,
og Christian den Syvende, og under tre af
dem, Friderik den Tredie, Christian den
Femte, og Friderik den Fierde tiemt i 3 sto-
re Kriige mod Sverrig. Ei mindre mærkvær-
dige vare hans Keiser, paa hvilke han havde seet
de fleeste Lande i alle fire Verdens Deele,
thi han havde beseilet Virginien, Brasilien
og

' og flere Steder i Amerika, Afrika, Lille
 ' Asien, de Levantiske Der, Malta, Ita-
 ' lien, Spanien, Portugal, Frankerige,
 ' Engelland, Irland, Holland, Grøn-
 ' land, Østersøen, Moskov, Danmark og
 ' Norge, utallige Gange fra sit 13 til 91 Aar,
 ' og fra det Aar til sin høie Alderdom, ja ind-
 ' til Aaret førend hans Død, giort saa man-
 ' ge Omvandringer til Lands, endog til og fra
 ' Norge, at hans heele Levnet kan ansees for
 ' en bestandig Kiede af lutter Søe-og Land-Kei-
 ' ser, saa man, endog i den Henseende, kan
 ' paaatae, at et heelt Tusinde Aar neppe skal
 ' frembringe hans Lige.

Han førte det ustadigste Liv, og havde
 de meest heftige Sindsbevægelser, ikke i liden
 Grad, og uagtet alt dette blev han dog 146
 Aar, ja var i saa lang Tiid ei een eneste Gang
 sengeliggende, førend Døden kom, naar man
 undtager, de par gange han var forslaaet. Skul-
 de man ikke da synes, at alle de Regler, Læ-
 gerne foreskrive i Levemaaden, ere unødvendige,
 ja snarere skadelige end til Nytte? Men man be-

betænke, han var fød i Norge, udentvil af sunde Forældre, i de endnu næsten usfordærvede Tiider, slap fri for en kælens Opdragelse, blev hærdet ved stærkt Arbeide, og det, som nok var det fornemste, gjorde sig saamegen og saa jevnlig Bevægelse, og det meest til Foeds.

Den Sættende October blev han begravet, med al den Ære, man kunde beviise hans affeiede Legeme. Udi begge Stadens Kirker blev fra Kl. 12 til halvgaaen 2 Slet ringet med alle Klokkerne; hans Liig blev henført i Kjøbmændenes Liigvogn, og af Byens Unge Karle nedsat i de Ehbefønners aabne Begravelse i Marhuus Domkirke. Følgeskabet bestod af Stiftsbefalingsmanden Hr. Kammerherre Rosenorn, som gif næst Liiget, Byens Magistrat, eendeel fornemme Officeerer, Geistligheden, samt de fornemste af Byens Borgere, og en stor Mængde af uden- og indenbys Folk, som opfyldte den heele Kirke, og holdt Stiftsprovsten Hr. Peter Ephraim Monrad, som Domkirkens Sognepræst, den Liigprædiken, som findes her tilføiet.

Paa hans Liigkiste var en Plade, og paa samme den bag efter Liigprædikenen følgende Op-
 skrift, som Hr. Cramer, Klokker til Fruens-
 Kirke i Aarhus, havde opsat ham til Ære,
 skjønt den ei bør tiene til at give Efterlægten et
 Begreb om vor Tiids Smag i Poesien, om
 dette Skrift skulde blive saa gammelt.

Efterskrift

I Århus domsogns kirkebog står der under »be-gravede« den 16. oktober 1772: »Den gamle nordmand Christian Jacobsen Drakenberg, som med al æresbevisning blev for hans høje alders skyld nemlig 146 år indsat udi Ebbesons begravelse udi domkirken under alle klokkernes ringen i begge sognene med hele skolens opvartning og lysenes tændelse samt ligprædiken af hr. stiftsprovsten velærværdige og høj lærde hr. Peter Ephraim Monradt og henkørt i købmændenes ligvogn, hvori de unge købmandskarle satte ham og igen udtog ham og indsatte ham udi ovenmeldte Ebbesons begravelse i domkirken«.

Stiftsprovstens ligprædiken er – som det også fremgår af denne bogs titelblad – trykt som tillæg til Drakenbergs levnedbeskrivelse. Den er ikke medtaget i denne udgave, da den består af lutter almindeligheder fremsat i den ordrige stil, som tiden yndede. Kun én gang i selve ligtaalen omtaler provsten den afdøde. Det er i indledningen, som er bygget over et ord fra 3. Mosebog, kapitel 19, vers 32: Du skal opstå for den gråhærdede og hædre den gamle. Det hedder (s. 77):

»Skal Gamle og Graahærdede æres, haver denne afdøde Christian Drakenberg i Henseende til den opnaaede høie Alder, dertil givet den høieste An-

ledning, thi hverken Historien, eller nogen Mands Minde i Dannemark og Norge, kan vise os i Alder hans Lige; Og haver han ved sine Bedrifter, eller høie Stand og Tilstand, ikke kundet tilveiebringe sig nogen særdeles Høiagtelse, haver dog GUD kronet ham med saa høi en Alder, at han haver sat heele Europa i Forundring, hvor ellers hans lange Levetiid er bekiendt. Billigt derfor og vel betænkt, at Byens Øvrighed ved eget og andre Beboeres roesværdige Sammenskud haver besørgt denne gamle Mand hæderlig til sit Hvilested her i Domkirken, paa en høitidelig Maade, og ved en langt anseeligere Følge, end ellers hans Stand og Omstændigheder kunde medføre. Aarhus Domkirke eier nu i ham et Monument, som ingensteds er Mage til, GUD veed om nogen Tiid meere skal blive, men ilde havde det været betænkt, om han ikke tillige af mig, som Stædets Sognepræst, skiønt uanmodet, og uden nogen slags Fordeel eller Roes, var bleven æret med en offentlig Liigtale, hvorved min Hoved-Intention har været at sige noget til de efterlevendes Opbyggelse; Jeg finder mig altsaa pligtig at viise, at Alderdom og graae Haar ikke bestaaer i Tiidens Længde eller mange Aar, men i det som Syrach viiselig lærer os◀.

Syrachs eller Visdommens Bog er et af det Gamle Testamentes apokryfe (ikke-autoriserede) skrifter,

og herfra hentede provsten – ikke uden et stænk af ironi – teksten til selve ligtalen (kapitel 4, vers 8–9): »En hæderlig Alderdom er ikke den, som hæver en lang Tiid, ei heller den, som er maalet efter Aars-Tal, men Klogskab er det rette graae Haar for Menneskene, og et ubesmattet Levnet er den rette Alderdom«. Efter udlægningen af denne tekst tilføjede provsten dog en såkaldt

Applicatio

Hvor stor Naade haver GUD ikke beviist vor gamle

Christian Jacobsen Drakenberg,

i at forunde ham saa lang og rund en Naadens Tiid, hvor stor og mægtig haver ikke Guds Beskiermelse og Forsyn været over ham i Fængsel og Farligheder, som hans Levnetsløb udviiser saameget, som var bekiendt.

Denne Gamle blev for sin høie Alderdoms Skyld ei aleene æret af store Herrer, men endog pleiet og efter sin Stand vel forsynet til sin Døds Dag, og han æres i Dag ved en anseelig Liigbegiengelse efter sin Død.

Han begik vel i sin Levetiid mange Daarligheder, og hans heftige Passioner toge vel ofte overhaand, som han vel meente at anstaae ham, som en Søemand og Normand, dog holdt GUD sin Haand over ham, og bevarede baade Liv og Lemmer ved Magt. Hans Levemaade var ellers her

iblandt os ustraffelig, at han ikke overvældede sig med Drukkenskab, og efter den ringe Kundskab, og for saavidt af ham nu efter hans Alderdoms Skrøbelighed kunde ventes, gav han Tegn fra sig til Ydmygelse for GUD, og Fortrydelse over sine begangne Synder, sukkede til GUD om Naade og Syndsforladelse, naar man paamindede ham derom. Hans langvarige Søe- og Krigstjeneste beviser, at han haver haft Klogskab i de Ting han var sat til, og ikke været unyttig paa Jorden, saalænge han havde Kræfter og Beqvemmelighed, hvorfor han og nød Kongelig Naade paa sin Alderdom til sin Død ved allernaadigst Pension. Vi haabe i Kierlighed, at der af dette forkrænkelige Legeme paa hiin Dag skal blive et uforkrænkeligt i de Dødes Opstandelse. Men lær du, vor GUD! enhver af os at blive kloge og ubesmittede i vort Liv, at vi ustraffelig kunde stilles for dit Ansigt.

Amen.

Det aktstykke, som bringer os nærmest ind på livet af den gamle mand, er nok skifteprotokollens optegnelser. Så snart det den 9. oktober 1772 var blevet anmeldt til byfogeden, at Drakenberg »udi en alder af 146 år« var død samme morgen uden at efterlade sig arvinger, indfandt skifteforvalteren med flere sig i hans logi hos indsidderen Karen Jensdatter på Fiskergade for at registrere de ringe effekter, han havde efterladt sig. Det dre-

jede sig om en brunmalet fyrretræskiste, som blev vurderet til 1 rigsdaler og 2 mark; i den lå 9 hør-garnsskjorter, 4 par uldne og 1 par linnedstrømper (tilsammen 5 mark). Videre fandtes der en blikdåse, 1 par vanter og en gammel kabuds (hat), 1 gammel kjole, 1 par bukser og 1 hat – altsammen vurderet til kun 12 skilling. Så var der hans pæne tøj: en blakket klædeskjole med rødt moltums-foer (1 rdl. 4 mk.); og af kontanter fandt man 3 rdl. 10 sk. Endelig var der en fyrretræstolpeseng med grønne forhæng og kappe (3 mk.), derudi to gamle blåstribede bolsterdyner, 1 dito pude, 1 trækkepude (dvs. hovedpude), 1 blårgarnslagen og 1 grønt filttæppe (3 mk.). Det var det hele. Værdien af Drakenbergs jordiske gods blev opgjort til i alt 5 rdl. 3 mk. 6 sk. Det var langt fra tilstrækkeligt til en hæderlig begravelse, så det var heldigt, at adskillige honnerte folk straks havde skænket det fornødne linned til liget og yderligere kontante penge. Begravelsesregningen beløb sig til 13 rdl. 2 mk. 8 sk., men det skænkede kontante pengebeløb androg 15 rdl. 4 mk., så der blev lidt tilovers; til gengæld skulle ligkisten betales særskilt, og snedkerens regning herfor lød på 6 rdl. Imidlertid havde Drakenberg jo siden 1735 oppebåret en kgl. pension, og amtsforvalteren udbetalte nu punktligt pension for de første 9 dage af oktober, 1 rdl. 4 mk. 12 sk. Det gamle fruentimmer Karen Jensdatter, som i 12 år

havde været hos Drakenberg og opvartet ham, men i de sidste 10 år ikke fået mindste løn, ventede nu, at den afdødes ringe effekter måtte blive overladt hende til afbetjening i hendes alderdom. Det tilstodes hende, dog skulle hun betale ligkistesnedkeren 3 mk., så at han sammen med boets øvrige kontante penge fik nogenlunde dækning for sin regning. Skiftet afsluttedes den 19. december 1772.

Drakenbergs død og begravelse i 1772 er altså bevidnet på bedste måde i såvel kirkebog som skifteprotokol. Begge disse officielle protokoller anfører som en kendsgerning, at han var 146 år gammel, og ingen i samtiden synes overhovedet at have draget hans høje alder i tvivl. Dette skyldes alene den attest om sin fødsel og herkomst, som Drakenberg i 1732 hjembragte fra sin rejse til Sverige og som er aftrykt i levnedbeskrivelsen foran på side 23. Den kendes i øvrigt i dag kun herfra, men vi véd med sikkerhed, at den originale attest var i Drakenbergs besiddelse ved hans død.

Dokumentet er udfærdiget i Skee præstegård af en pastor Cornelius Nicolai efter den gamle kirkebog. At en sådan kirkebog nogensinde har eksisteret er imidlertid så godt som udelukket, og sognepræsten i Skee i 1732 hed ikke Cornelius, men Johan Schoug, som var præst her 1722–46; sognepræsten i 1626 hed heller ikke Wynsteen,

men Christoffer Lauritzen Friis! Dokumentets to præstenaavne forekommer overhovedet ikke i Bohus len.

Bedre bliver det ikke, hvis man går attestens oplysninger efter. Gården Blomsholm, som ligger lige uden for Strömstad, var i 1626 nybygget og opkaldt efter sin ejer Anders Blome. Drakenbergs forældre Jacob Drakenberg og Margrete Elisabeth Juul er ikke blot ukendte i Bohus len, men også i den dansk-norske slægtshistorie, og det til trods for, at betegnelserne »velbyrdig« og »velbårne« er vidnesbyrd om adelig herkomst. Drakenbergs attest er med andre ord forkert fra ende til anden og må betragtes som et rent og skært falskneri. Hvem den fantasifulde forfatter har været er og bliver en gåde.

Hermed er beviset for Drakenbergs 146 år faldet. Man kan selvfølgelig henvise til selve levnedbeskrivelsen, som vi har liggende for os, og som tilsyneladende følger hans liv og færden nøje fra han som otteårig, i 1634, startede sin omflakkende tilværelse i verden. Går man imidlertid oplysningerne om hans liv fra 1634 til 1680'erne grundigere efter, vil man opdage, at det, der her er fortalt, er af en ganske summarisk og skematisk karakter, blot med nogle enkelte navne og årstal hæftet på. Alle de ingredienser, som hører et romantisk sømandsliv til, er at finde her: rejser til de fjerneste lande, skibbrud, sørøveri, tjeneste i

krigsflåden; men man savner detaljer og personlige småtræk, som kunne underbygge troværdigheden. Fra 1680'erne bliver levnedsskildringen udførligere og får et mere personligt præg; men dermed være ikke sagt at man kan stole på alt, hvad der berettes. Fra 1712 hører vi om Drakenbergs indtrædelse i norsk søkrigstjeneste og om hans sammenstød med Tordenskjold (s. 33–34). Der nævnes en *schoutbynacht* (kontreadmiral) »Joris«, men i dansk eller norsk søtjeneste var der dengang ingen søofficer med det eller et lignende navn, lige så lidt som der fandtes nogen norsk galej ved navn »Stormarn« eller nogen Christian Jacobsen Drakenberg ansat ved galejflåden; rullerne over dennes besætning er nemlig bevaret fra disse år. Heller ikke episoden med Tordenskjold i Kristiania (Oslo) kan stå for en nøjere kritik. Tordenskjold førte efter udgangen af marts måned 1712 ikke længere »Ormen«, og med dette fartøj var han kun én eneste gang i Kristiania, nemlig ved juletid 1711.

Hvis man sammenholder disse oplysninger med, hvad der er fortalt side 44–45 i levnedsskildringen, kan det nok give stof til eftertanke. Det drejer sig her netop om Tordenskjold-episoden, og bogens hovedforfatter, forvalter Mønster, fortæller ganske troskyldigt om, hvordan han for en enkelt gangs skyld har tilladt sig at ytre tvivl over for Drakenbergs fortælling og forlange bevisligheder

– med det resultat, at Drakenberg bliver så forbitret, at venskabet mellem de to mænd nær var sat overstyr.

Også senere kan vi konstatere fejl eller unøjagtigheder. Side 35 fortælles der, at Drakenberg i 1722 kom til fru oberstløjtnantinde Berregaard på Ørlevkloster og blev der i næsten 7 år. Men Ørlevkloster blev først købt i 1724 af oberstløjtnant Frederik Berregaard, som døde samme år og efterlod godset til sin hustru Marie de Lasson. I 1728 berettes det, at Drakenberg kom til grev Danneskjold-Samsøe på Engelsholm slot ved Vejle. Det drejer sig om den unge grev Frederik Danneskjold-Samsøe (1703–70), senere generaladmiralløjtnant og en kendt mand i dansk historie, men det er tvivlsomt, om han allerede i 1728 opholdt sig på Engelsholm. Regnestykket med næsten 7 år fra 1722 til maj 1728 går heller ikke for godt op.

I virkeligheden er det først i 1730'erne, vi for alvor får fast grund under fødderne, hvad angår kronologien i Drakenbergs liv. Side 40 fortælles om Drakenbergs besøg på kongeslottet og om hvordan Christian den Sjette tilstod ham en slags pension resten af hans levedage. Her er vi i stand til at lægge akterne på bordet, hvori kongen resolverer, at den 109-årige Christian Drakenberg skal oppebære løn som højbådsmand på Holmen – 70 rdl. 4 mk. årligt »for hans øvrige livstid«.

en pension, som forskaffede ham et efter tidens forhold ganske godt underhold.

Trolovelsen to år senere, i 1737, med skipperenken Maren Michelsdatter Bagge (s. 41) er behørigt indført i Århus domsogns kirkebog, og brylluppet i København senere på året er udførligt omtalt i datidens presse. Og mere kunne nævnes. Men nogen mulighed for at finde yderligere materiale til belysning af problemerne omkring Drakenberg eksisterer næppe i dag. Allerede kort efter hans død i 1772 blev der anstillet ihærdige undersøgelser af stiftamtmand og magistrat, men uden noget som helst resultat.

Tilbage står spørgsmålet, hvor gammel Drakenberg da i virkeligheden var. Vi kan ikke give et nøjagtigt svar, men vi kan opstille et ræsonnement, som har en vis rimelighed for sig.

Først i 1720'erne blev hans høje alder i forbindelse med hans usædvanlige vitalitet bemærkelsesværdig, og først efter at han i 1732 havde fremskaffet »beviset« for de 106 år i form af den famøse kirkebogsudskrift, nærmede den sig det sensationelle. Drakenberg må følgelig på denne tid i sin ydre fremtræden have kunnet illudere som en olding, f. eks. med sit store sølvgrå skæg (s. 58), og dette må have fordret en alder af mindst ca. 60 år. Hans fødselsår skulle herefter kunne antages at ligge omkring 1665–70, og hans virkelige alder i 1772 anslås til omkring 100 år,

snarere over end under. Det var en for sin tid meget sjælden alder, men dog på ingen måde nogen sensation.

Myten om den urgamle Drakenberg har holdt sig levende gennem to hundrede år – og vil leve videre længe endnu. Medvirkende til at understrege det usædvanlige, næsten mystiske, ved hans person, var den mærkværdige skæbne, der blev hans lig til del. I 1810 fortæller Christian Vest Hertel, residerende kapellan ved domkirken i Århus: »Hans Legeme er endnu ufortæret, uagtet han allerede er død siden 1772. Da han levede var han vel mere mager end feed, siden han ved sine Maaltider var for det meste smaatærende. Jeg saae ham ofte spise – thi hos Grev Danneeskjold-Samsøe, i hvis Hotel i Aarhus jeg min hele Skoletid havde frie Adgang, nød han sin Pleje – der saae og talte jeg ham saa ofte jeg vilde. Utallige have seet hans Liig. Man behøver blot at række sin Haand ind igjennem en Spole til Begravelset, for at hæve Kistelaaget, som ligger løst over Kisten. For et halv Aar siden saae jeg ham, og jeg kan bevidne, at jeg synes endnu at kunne kjende hans Ansigts Træk, skjønt det med hele Legemet er fortørret og hans Legeme er en sand naturlig ukonstlet Mumie. En og anden enkelt af de Utallige, der have seet ham, der have været ham saa nær, at de have endog pikket paa hans Pande og Bryst, have forsikkret, at Lyden deraf gjenlyder

ganske huult. Jeg tvivler meget om, at Stedets Beskaffenhed kan have bidraget noget til, at hans Liig haver hidindtil undgaaet alle andre Liigs almindelige Skjebne – Forraadnelse . . . Det bliver derfor altid meget mærkeligt, at denne Mands Legeme synes virkelig at trodse Tiden, ligesaa meget i Døden som i Livet. Ja, Tidens Tand synes forgjæves hidtil at gnave lige saa længe paa den døde Christian Jacobsen Drackenbergs, som paa den Levende«.

Drackenbergs indtørrede mumie blev vist frem som en af domkirkens seværdigheder lige til 1840, da dronning Caroline Amalie under et besøg i kirken gav ordre til, at den gamle mand fra nu af skulle have fred i sin grav. Kisten blev flyttet, og Drackenbergs sidste hvilested kendes ikke i dag.

Paul G. Ørberg

Bogen er udgivet som fotografisk optryk af Wormianum, Højbjerg, og trykt hos Andelsbogtrykkeriet i Odense 1972. ISBN 87 8516 010 5.